

Predmet C-581/23

**Sažetak zahtjeva za prethodnu odluku sastavljen na temelju članka 98.
stavka 1. Poslovnika Suda**

Datum podnošenja:

21. rujna 2023.

Sud koji je uputio zahtjev:

Hof van beroep te Antwerpen (Žalbeni sud u Antwerpenu, Belgija)

Datum odluke kojom se upućuje zahtjev:

13. rujna 2023.

Žalitelj:

Beevers Kaas BV

Druge stranke u žalbenom postupku:

Albert Heijn België NV

Koninklijke Ahold Delhaize NV

Albert Heijn BV

Ahold België BV

Intervenijent:

B.A. Coöperatieve Zuivelonderneming Cono

Predmet glavnog postupka

Glavni postupak odnosi se na žalbu protiv presude voorzittera van de ondernemingsrechtbank Antwerpen, afdeling Antwerpen (predsjednik Suda za trgovačka društva u Antwerpen, odjel u Antwerpen, Belgija) od 9. srpnja 2021. donesene u hitnom postupku, kojom je odbijena kao neosnovana tužba za prestanak povrede koju je podnijelo društvo Beevers Kaas BV na temelju članka VI.104. Wetboek van economisch recht van 28 februari 2013 (Zakonik o gospodarskom pravu od 28. veljače 2013., u daljnjem tekstu: WER) zbog navodnog sudjelovanja drugih stranaka u žalbenom postupku kao trećih strana u povredi ugovora.

Predmet i pravna osnova zahtjeva za prethodnu odluku

Zahtjev za prethodnu odluku u skladu s člankom 267. UFEU-a u pogledu tumačenja članka 4. točke (b) podtočke i. Uredbe Komisije (EU) br. 330/2010 od 20. travnja 2010. o primjeni članka 101. stavka 3. Ugovora o funkcioniranju Europske unije na kategorije vertikalnih sporazuma i usklađenih djelovanja (u daljnjem tekstu također: Uredba br. 330/2010), kojim se predviđa uvjet paralelnog određivanja obveza. Sud koji je uputio zahtjev svojim pitanjima nastoji doznati ispunjava li ugovor o isključivoj distribuciji, koji se razmatra u glavnom postupku i koji je tipičan primjer vertikalnog sporazuma u smislu Uredbe br. 330/2010, uvjet paralelnog određivanja obveza kojim se zahtijeva da dobavljač štiti svojeg isključivog distributera od aktivnih prodaja svih drugih kupaca u Europskom gospodarskom prostoru na isključivo dodijeljenom području.

Prethodna pitanja

1. Može li se uvjet paralelnog određivanja obveza iz članka 4. točke (b) podtočke i. Uredbe Komisije (EU) br. 330/2010 od 20. travnja 2010. o primjeni članka 101. stavka 3. Ugovora o funkcioniranju Europske unije na kategorije vertikalnih sporazuma i usklađenih djelovanja smatrati ispunjenim te može li dobavljač koji ispunjava druge uvjete iz te uredbe stoga pravovaljano zabraniti aktivne prodaje jednog od svojih kupaca na području koje je isključivo dodijeljeno drugom kupcu ako se to temelji samo na utvrđenju da na tom području nema aktivne prodaje drugih kupaca? Drugim riječima: treba li postojanje sporazuma o zabrani aktivne prodaje između tih drugih kupaca i dobavljača smatrati dovoljno dokazanim već na temelju samog utvrđenja da na isključivo dodijeljenom području nema aktivne prodaje tih drugih kupaca?

2. Može li se uvjet paralelnog određivanja obveza iz članka 4. točke (b) podtočke i. Uredbe Komisije (EU) br. 330/2010 od 20. travnja 2010. o primjeni članka 101. stavka 3. Ugovora o funkcioniranju Europske unije na kategorije vertikalnih sporazuma i usklađenih djelovanja smatrati ispunjenim te može li dobavljač koji ispunjava druge uvjete iz te uredbe stoga pravovaljano zabraniti

aktivne prodaje jednog od svojih kupaca na području koje je isključivo dodijeljeno drugom kupcu ako pristanak svojih drugih kupaca dobije samo ako i kada oni namjeravaju aktivno prodavati na području koje je isključivo dodijeljeno na taj način? Suprotno tomu, je li potrebno da dobavljač dobije takav pristanak od svih svojih kupaca, neovisno o tome namjeravaju li oni aktivno prodavati na isključivo dodijeljenom području?

Navedene odredbe prava Unije

Članak 101. stavci 1. i 3. UFEU-a

Uredba Komisije (EU) br. 330/2010 od 20. travnja 2010. o primjeni članka 101. stavka 3. Ugovora o funkcioniranju Europske unije na kategorije vertikalnih sporazuma i usklađenih djelovanja, članak 4. točka (b) podtočka i.

Uredba Komisije (EU) 2022/720 od 10. svibnja 2022. o primjeni članka 101. stavka 3. Ugovora o funkcioniranju Europske unije na kategorije vertikalnih sporazuma i usklađenih djelovanja, članak 1. stavak 1. točka (h)

Smjernice Europske komisije o vertikalnim ograničenjima (SL 2010., C 130, str. 1.) (u daljnjem tekstu: Smjernice iz 2010.), točka 25. podtočka (a) i točka 51.

Smjernice Europske komisije o vertikalnim ograničenjima (SL 2022., C 248, str. 1.), točka 122.

Navedeni nacionalni propisi

WER, članci VI.1. i VI.104.

Sažet prikaz činjenica i glavnog postupka

- 1 Žalitelj, društvo Beever's Kaas BV, isključivi je distributer sira Beemster u Belgiji koji kupuje od proizvođača B.A. Coöperatieve Zuivelonderneming Cono (u daljnjem tekstu: Cono). Naime, od 1. siječnja 1993. između žalitelja i društva Cono postoji ugovor o isključivoj distribuciji u čijem se članku 1.3. predviđa da se žaliteljeva prava isključive distribucije odnose na cjelokupnu prodaju sira Beemster kupcima sa sjedištem u Belgiji i Luksemburgu (u daljnjem tekstu: ugovor o isključivoj distribuciji).
- 2 Druge stranke u žalbenom postupku posluju kao supermarketi u Belgiji i Nizozemskoj. Kupci su sira Beemster koji društvo Cono proizvodi za tržišta izvan Belgije i Luksemburga.
- 3 Žalitelj smatra da obveza društva Cono predviđena člankom 4.1. ugovora o isključivoj distribuciji da za vrijeme trajanja ugovora ne isporučuje sir pod žigom

„sir Beemster” trećim stranama u Belgiji ili Luksemburgu sadržava zabranu aktivne prodaje, što druge stranke u žalbenom postupku osporavaju.

- 4 Budući da smatra da druge stranke u žalbenom postupku povređuju poštene trgovačke prakse jer u Belgiji obavljaju djelatnosti koje izravno ili neizravno dovode do povrede njegovih prava isključive distribucije iz ugovora o isključivoj distribuciji, iako znaju da je društvo Cono vezano tim ugovorom, žalitelj je prvostupanjskom sudu podnio tužbu za prestanak povrede na temelju članka VI.104. WER-a zbog sudjelovanja trećih strana u povredi ugovora, koja je odbijena presudom od 9. srpnja 2021.
- 5 Žalitelj je 30. kolovoza 2021. podnio žalbu protiv te presude sudu koji je uputio zahtjev.
- 6 Društvo Cono dobrovoljno se uključilo u taj postupak 17. prosinca 2021.

Ključni argumenti stranaka glavnog postupka

- 7 Druge stranke u žalbenom postupku najprije osporavaju sadržaj i opseg ugovora o isključivoj distribuciji i pritom tvrde da taj ugovor ne obvezuje društvo Cono da zaštiti žalitelja od aktivnih prodaja drugih distributera, tako da nema povrede ugovora u kojoj su mogli sudjelovati kao treće strane.
- 8 Žalitelj ističe da iz članka 1.3. i 4.1. ugovora o isključivoj distribuciji jasno proizlazi da su društvo Cono i on namjeravali zaštititi žalitelja kao isključivog distributera u Belgiji i Luksemburgu od aktivnih prodaja društva Cono ili drugih distributera. Osim toga, nakon što je saznao za plan drugih stranaka u žalbenom postupku da upravljaju supermarketima u Belgiji, žalitelj je dopisom od 20. siječnja 2011. upozorio društvo Cono na njegovu obvezu da svojim drugim kupcima, među ostalim, drugim strankama u žalbenom postupku, odredi zabranu aktivne prodaje proizvoda obuhvaćenih ugovorom o isključivoj distribuciji u Belgiji ili Luksemburgu. Dopisom od 14. veljače 2011. društvo Cono obavijestilo je druge stranke u žalbenom postupku o postojanju zabrane aktivne prodaje i njihovoj obvezi da tu zabranu odrede svojim drugim kupcima. Naposljetku, iz poruka elektroničke pošte koje su druge stranke u žalbenom postupku uputile društvu Cono proizlazi da su te stranke pristale na zabranu preprodaje.
- 9 Druge stranke u žalbenom postupku smatraju da ugovor o isključivoj distribuciji ne ispunjava uvjete prava tržišnog natjecanja kojima se opravdava zabrana preprodaje. U tom pogledu upućuju na članak 101. stavke 1. i 3. UFEU-a (u skladu s kojim su sporazumi koji ograničavaju tržišno natjecanje zabranjeni odnosno može se odrediti da ta zabrana nije primjenjiva na sporazume među poduzetnicima koji doprinose poboljšanju proizvodnje ili distribucije robe) i Uredbu o skupnom izuzeću br. 330/2010, u skladu s kojom određena teška ograničenja tržišnog natjecanja koja su predmet vertikalnog sporazuma ne ispunjavaju uvjete za izuzeće. Stoga se na vertikalne sporazume navedene u članku 4. točki (b) te uredbe ne primjenjuje izuzeće koje neposredno ili posredno

ograničava područje na kojem kupac stranka sporazuma može prodavati robu ili usluge koje su predmet sporazuma, ili ograničava korisnike kojima ih može prodavati, pod uvjetom da takvo ograničenje ne ograničava prodaju korisnika kupca (članak 4. točka (b) podtočka i.). Druge stranke u žalbenom postupku na temelju toga zaključuju da ograničenje aktivnih prodaja treba ispunjavati tri kumulativna uvjeta, odnosno, kao prvo, da je dobavljač odredio isključivog distributera za određeno područje (ili za određenu grupu korisnika), kao drugo, da se ne ograničava prodaja kupaca distributera kojem je određeno ograničenje aktivne prodaje i, kao treće, da dobavljač štiti isključivog distributera od aktivne prodaje na njegovu području (ili njegovoj grupi korisnika) svih drugih kupaca dobavljača u Europskom gospodarskom prostoru, što je takozvani uvjet paralelnog određivanja obveza. Druge stranke u žalbenom postupku tvrde da ugovor o isključivoj distribuciji ne ispunjava potonji uvjet.

- 10 Žalitelj smatra da se člankom 4. točkom (b) podtočkom i. Uredbe br. 330/2010 ne predviđa uvjet paralelnog određivanja obveza. Osporava to da se iznimka u pogledu teškog ograničenja tržišnog natjecanja primjenjuje samo ako su ispunjena ta tri uvjeta. Stoga je zaštita od aktivnih prodaja na području koje je isključivo dodijeljeno žalitelju, koja je određena u ugovoru o isključivoj distribuciji i koju treba osigurati društvo Cono, iznimka od članka 4. točke (b) podtočke i. Uredbe br. 330/2010 i predstavlja dopušteno ograničenje tržišnog natjecanja.

Sažet prikaz obrazloženja zahtjeva za prethodnu odluku

- 11 Međupresudom od 27. travnja 2022. sud koji je uputio zahtjev odlučio je o spornom pitanju u pogledu sadržaja i opsega ugovora o isključivoj distribuciji u korist žalitelja. Osim toga, odgodio je odlučivanje u predmetu kako bi od Belgische Mededingingsautoriteita (Belgijsko tijelo za tržišno natjecanje, u daljnjem tekstu: BMA) zatražio pisano očitovanje o pitanju je li ugovor o isključivoj distribuciji u skladu s pravom tržišnog natjecanja.
- 12 BMA smatra da treba ispuniti uvjet paralelnog određivanja obveza kako bi se pravovaljano mogle ograničiti aktivne prodaje. Naime, taj uvjet treba tumačiti s obzirom na pojam „sporazum” u smislu odredbi o tržišnom natjecanju, osobito članka 101. UFEU-a i članka IV.1. WER-a, što podrazumijeva da se na temelju ponašanja strana može zaključiti da postoji suglasnost volja i da su distributeri izričito ili prešutno pristali na upute dobavljača (stvarno poštovanje).
- 13 Sud koji je uputio zahtjev utvrđuje da je žalitelj dokazao da su druge stranke u žalbenom postupku barem prešutno pristale na zabranu aktivne prodaje, ali nije dokazano da su svi drugi preprodavači izjavili da su izričito suglasni s tom zabranom. Pritom u tom pogledu valja istaknuti da iz Uredbe br. 330/2010 ili iz Smjernica iz 2010. ne proizlazi ni način na koji dobavljač treba obavijestiti svoje druge kupce o zabrani aktivne prodaje ni način na koji ti kupci trebaju pristati na zabranu.

- 14 BMA smatra da sud koji je uputio zahtjev može zaključiti da su drugi preprodavači prešutno pristali na zabranu aktivne prodaje na temelju same činjenice da nijedan od tih preprodavača u Belgiji ne prodaje proizvode Beemster kupljene od društva Cono. Druge stranke u žalbenom postupku u tom pogledu zastupaju drukčije stajalište i ističu da prešutni pristanak postoji samo ako se dokaže da su svi drugi preprodavači koji su bili ovlašteni u trenutku dodjele prava isključive distribucije žalitelju u tom trenutku obaviješteni o strategiji društva Cono u skladu s kojom se proizvodi Beemster kupljeni u Nizozemskoj ne bi trebali aktivno prodavati u Belgiji te je od svih njih zatraženo da to poštuju.

RADNI DOKUMENT